Yenilikçi Dü?ünme Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenilikçi Dü?ünme Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33223

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenilikçi Dü?ünme Alg? Ölçe?i, ortaokul ö?rencilerinin yenilikçi dü?ünme e?ilimlerini ve bu konudaki alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi? 32 maddelik, üç faktörlü bir ölçme arac?d?r. Ölçek, ö?rencilerin yeniliklere olan aç?kl???n?, sorgulama becerilerini ve geleneksel dü?ünceye ba?l?l?k düzeylerini belirlemek üzere tasarlanm??t?r. **Ölçek Geli?tirme** süreci, yap? geçerlili?i için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?larak gerçekle?tirilmi? ve yüksek düzeyde güvenirlik de?erleri elde edilmi?tir. Bu araç, e?itim alan?nda ö?rencilerin yarat?c?l?k ve yenilikçilik potansiyellerini de?erlendirmede önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçi Dü?ünme, Alg?, **Ölçek Geli?tirme**, Ortaokul Ö?rencileri, **Faktör Analizi**, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Nergiz Yi?it, Burcu Murado?lu, Ebru Mazlum Güven.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin yenilikçi dü?ünmeye yönelik alg?lar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir psikometrik araç geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin yenilikçilik potansiyellerini ve bu potansiyeli engelleyen veya destekleyen alg?sal e?ilimlerini tespit etmeyi hedeflemektedir.

E?itim ortamlar?nda ö?rencilerin yarat?c?l?k ve sorgulama yeteneklerinin geli?imini izlemek ve bu do?rultuda müdahale programlar? olu?turmak için bilimsel bir zemin sunmak, ölçe?in pratik amaçlar? aras?ndad?r.

Yap?

Yenilikçi Dü?ünme Alg? Ölçe?i, ö?rencilerin yenilikçilikle ilgili tutumlar?n? ve e?ilimlerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, yap?lan analizler sonucunda üç ana faktör alt?nda toplanm??t?r.

Bu üç faktör, bireyin yeniliklere yakla??m?ndaki farkl?l?klar? yans?tmaktad?r:

Yenilikçi Birey: Yenilikleri benimseme, risk alma ve yeni fikirler üretme e?ilimini ölçer (16 madde).
Sorgulay?c? Birey: Mevcut bilgileri ele?tirel bir gözle inceleme ve yeni fikirleri payla?ma konusundaki isteklili?i ölçer (9 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Gelenekçi Birey: De?i?ime direnç gösterme, yenilikçi dü?ünmenin bilime katk?s?na ?üpheyle yakla?ma e?ilimini ölçer (7 madde).

Geçerlik

Ölçe?in **yap? geçerlili?i**, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?larak belirlenmi?tir. Faktör yük de?erlerinin alt s?n?r? .45 olarak kabul edilmi?tir.

Yap?lan incelemeler ve analizler neticesinde, taslak ölçe?in üç faktörlü bir yap? sergiledi?i do?rulanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s?** hesaplanarak test edilmi?tir. Toplam 32 maddelik ölçek için genel Cronbach Alfa de?eri oldukça yüksek bulunmu?tur: .92.

Alt faktörler baz?nda elde edilen güvenirlik katsay?lar? da tatmin edici düzeydedir:

"Yenilikçi Birey" faktörü için: .89
"Sorgulay?c? Birey" faktörü için: .82
"Gelenekçi Birey" faktörü için: .78

Bu de?erler, ölçe?in farkl? boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve ölçtü?ü yap?lar? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanm??t?r. Analiz s?ras?nda, faktör ç?karma kriterleri olarak **öz de?eri** 1'den büyük olan faktörler ve **Yamaç-Birikinti Grafi?i** (Scree Plot) verileri dikkate al?nm??t?r.

Bu kriterler do?rultusunda, taslak ölçe?in yap?s?n?n beklenen ?ekilde üç faktörlü oldu?u kesinle?tirilmi?tir. Faktör yüklerinin minimum .45 olarak belirlenmesi, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini teyit etmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 32 maddeden olu?an, 5'li Likert tipi derecelendirme format?. (1= kesinlikle kat?lm?yorum -

ARABPSYCHOLOGY.COM

5= kesinlikle kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaokul Ö?rencileri

Age Group: Genellikle 10-14 ya? aral??? (Ortaokul dönemi)

Population Details: Çal??ma, ortaokul ö?rencilerinin yenilikçi dü?ünme alg?lar?n? hedef alm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) yöntemiyle uygulanan bir tutum ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçi Dü?ünme Alg?s?, Ortaö?retim, Psikometri, **?ç Tutarl?l?k**, **Yap? Geçerlili?i**, E?itim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ebru Mazlum Güven

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ebrumazlum@ktu.edu.tr

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Ebru Mazlum Güven ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makale, Uluslararas? Fen, Matematik, Giri?imcilik ve Teknoloji E?itimi Kongresi Tam Metin Kitab? içerisinde yay?nlanm??t?r. Kongre tam metin kitab? ba?lant?s?: fmgtegitimikongresi.com

Kaynaklar

Yi?it, N., Murado?lu, B., ve Mazlum-Güven, E. (2019). *Ortaokul ö?rencilerinin yenilikçi dü?ünme alg?lar?na yönelik bir ölçek geli?tirme çal??mas?. Uluslararas? Fen, Matematik, Giri?imcilik ve Teknoloji E?itimi Kongresi Tam Metin Kitab?.* ?zmir, Türkiye.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ortaokul-ogrencilerinin-yenilikci-dusunme-algilari-olcegi-toad.pdf

Yenilikçi Dü?ünme Alg? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 32 madde ve üç faktörden olu?maktad?r. Örnek maddeler a?a??da sunulmu?tur:

Yenilikçi birey (16m): Yeniliklerden faydalanabilirim.
Sorgulay?c? birey (9m): Yeni bir fikir ortaya ç?kard???mda bunu arkada?lar?mla payla?maktan çekinirim.
Gelenekçi birey (7m): Yenilikçi dü?ünmenin bilime katk?s?na inanmam.

ARABPSYCHOLOGY.COM